

Prezentare generala a romanului Ion

Fiu al satului romanesc transilvanean, cu o intuitie artistica de exceptie, Liviu Rebreanu a inteles ca problema pamantului era insasi problema vietii romanesti, "a existentei poporului romanesc", cum marturiseste insusi scriitorul. Scriitorul "a grefat psihologia romanului universal pe structurile morale traditionale caracteristice primelor decenii ale secolului nostru: drama taraneasca si asuprirea nationala" (V. Rapeanu).

Problematika rurala o gasim initial in nuvela Rusinea, cu o intriga simpla, in care eroina, Rodovica, este victima a iubirii, si apoi, o prima varianta a romanului Ion prin Zestrea.

Romanul Ion, in forma sa definitiva, a aparut in 1920, fiind un remarcabil succes, fundamentand formula romanului social modern, obiectiv si realist.

Cu o structura bine echilibrata, in doua parti, intitulate sugestiv Glasul pamantului si Glasul iubirii, romanul cuprinde in albia lui viata satului transilvanean inainte de razboi. in prim plan se afla viata tanarului taran Ion Pop al Glanetasului si, paralel, interferandu-se, viata familiei invatatorului Zaharia Herdelea.

Romanul incepe cu descrierea drumului care duce spre satul Pripas "pitit intr-o scantitura de coline" si se incheie rotund cu satul "ramas inapoi acelasi". Sugerand astfel curgerea eterna si impasibila a vietii.

Subiectul are o intriga simpla si banala. Ion Pop al Glanetasului doreste pamantul cu o patima ce-i mistuie fiinta.

Saracind din ce in ce, caci tatal sau, "sarac iasca si lenevitor de n-avea pereche", a mancat repede zestrea Zenobiei, fiindca toate crasmele le batea, cat e Armadia de mare.

Iubea pamantul de mic copil. A crescut ravnind si pizmuind pe cei bogati, dorind cu orice pret sa aiba pamant mult, prin care vedea asigurarea si implinirea lui umana.

in acest scop o seduce pe Ana, fiica lui Vasile Baci, "bocotanul" satului, desi era urata si n-o iubea. Urmarindu-si cu viclenie si tenacitate scopul, Ion intra in posesia pamanturilor la care jinduise cu lacomie. Dar iubirea ascunsa pentru Florica cea frumoasa si saraca, nu-i da pace. Tratata inuman de catre Ion si de tatal ei, Ana isi curma viata. Romanul este, din acest punct de vedere, o drama a casniciei taranesti in lupta pentru pamant. Copilul ramas se imbolnaveste si moare, spre disperarea lui Ion, care vede in el garantia pastrarii pamanturilor lui Vasile Baci.

Ca un destin implacabil, Ion este ucis de catre George Bulbuc, barbatul Floricai, fiind astfel pedepsit pentru faptele sale nelegiuite.

Apreciat constant drept o mare constructie epica, o "epopee a taranului roman", Ion este romanul unui destin individual, asa cum insusi autorul precizeaza.

in centrul romanului sta figura lui Ion, monumental si simbolic prin tragismul sau, consumandu-se

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

---

intre iubire si patima pentru pamant.

Conturat obiectiv si realist, intr-o maniera moderna, sugestiile naturaliste se atenuaza.

Opiniile cu privire la acest personaj au fost diverse.

Eugen Lovinescu vedea in Ion "expresia instinctului de stapanire a pamantului in slujba caruia pune o inteligenta ascutita, o cazuistica stransa, o vointa imensa."

George Calinescu considera ca "viclenia instinctuala, caracteristica oricarei fiinte reduse, i-a determinat actiunile".

Destinul lui Ion este strans legat de viata satului din primele decenii ale secolului al XX-lea, a carui existenta o surprinde realist, structurat si diferentiat social, in conditii specifice pentru romanii din Transilvania.

Sunt prezente aspecte ale asuprii nationale, simtita mai ales de intelectualii satului, in raport cu autoritatile de stat ale stapanirii austro-ungare.

Romanul incepe si se sfarseste semnificativ cu unul din momentele importante din viata satului: hora duminicala, pe ulita din dos, la Todosia, vaduva lui Maxim Oprea (tehnica circulara).

O anumita ierarhie sociala este vizibila dupa locul unde stau, cu cine vorbesc oamenii: primarul sta cu batranii fruntasi, apasa vorbele, le insoteste cu gesturi hotarate; barbatii scot palariile la apropierea preotului Belciug si a familiei Herdelea, invatatorul satului. Primarul si frunatasii satului ies la poarta intru intampinarea "domnilor". Pe laturi, "ca un caine la usa bucatariei, trage cu urechea si Alexandru Glanetasu, sfiindu-se sa se vare intre bogatasi!".

Scriitorul prezinta evenimentele traditionale care alcatuiesc monografia vietii satului ardelenesc: nunti, botezuri, tarnosiri de biserici, inmormantari, slujbe religioase duminicale s.a.

Pe celalalt plan se desfasoara existenta familiilor de carturari, care se pastreaza oarecum izolata, din "orgoliu de casta".

intre aceste planuri se zbugiuma o lume. Scriitorul intareste mobilurile psihologice ale actiunilor lui Ion, devorat de patima pamantului, declansate cu forta instinctelor obscure, atavice. in pamant el vedea realizate ambitiile sale, tineretea sa robusta, demnitatea sa umana.

Pe celalalt plan, Zaharia Herdelea este mereu amenintat de grijile familiei, de maritatul fetelor, de afirmarea ca gazetar a lui Titu, de teama sa nu-si piarda casa, construita pe pamantul preotului Belciug; din ce in ce e tot mai resemnat de iluzii spulberate, compromisuri ce i-au calcat pe inima. "Duelul" dintre invatatorul Herdelea si popa Belciug, interesele si certurile marunte dramatizate, existenta cotidiana, ca si evenimentele traditionale fac din romanul Ion o autentica monografie a satului ardelenesc.

Ion este intaia creatie epica, de mari dimensiuni, in care se simte pulsatia vietii, scriitorul dovedind

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

---

ca are vocatia constructiilor monumentale.

Tudor Vianu aprecia romanul Ion pentru intuitia psihologica sigura, pentru pasiunile traite, avand o maretie reprezentativa, iar Rebreanu fiind "un poet al Ardealului".